

הכנסת
ועדת האתיקה

החלטה מס' 44/20

בס"ד, ירושלים, י"ז בכסלו התשע"ח
5 בדצמבר 2017

לכבוד
מר שמאן גליק

ככדי,

אני מתכבד להעביר אליך את ההחלטה וועדת האתיקה מהיות בעניין קובלנטץ
נגד חבר הכנסת אחמד טיבי בעניין כניסה להר הבית.

ההחלטה הוועדה תונח על שולחן הכנסת.

בכבוד רב,

חה"כ יצחק זילק
יושב ראש וועדת האתיקה

**החלטת ועדת האתיקה
בקובלנה נגד חה"כ אחמד טיבי בעניין כניסה להר הבית
מיום י"ז בכסלו התשע"ח - 5 בדצמבר 2017**

פרק - ההחלטה ועדת האתיקה בעניין כניסה חברי כנסת להר הבית

1. ועדת האתיקה קיבלה בכנסת הנוכחות שלוש החלטות שעניין כניסה חברי הכנסת להר הבית, בהמשך לאיסורים שנקבעו בידי הגוף המוסמך מטעמי ביטחון. בשלוש ההחלטה ניסתה הוועדה לאזן בין זכותם של חברי הכנסת לחופש תנועה, בוודאי כאשר תנעותם של אזרחים מן השורה אינם מוגבלת, לבין החשש כי כניסה חברי הכנסת לאזור תביא לפגיעה חמורה במצב הביטחוני.

בהחלטה الأخيرة, שהיא הרלבנטית לעניינו (מס' 30/20 מיום 1.2.2017), החלטה הוועדה ברוב דעת כי נוכח השיפור במצב הביטחוני, לא כל כניסה להר הבית תהווה הפרה של כללי האתיקה, אלא רק כניסה שלא תتواءם מראש המשטרה ושלא עמוד בתנאים שתקבע המשטרה.

עוד ניתן כי עתירה שהגיש חה"כ יהודה גליק נגד החלטות המשטרה בעניין ההחלטה להגביל את כניסה חברי כנסת להר, ונגד ההחלטה ועדת האתיקה הניל, נדחתה ביום .8.11.2017

הקובלנות

2. ביום 27.8.2017 הגיע השר לביטחון הפנים, חה"כ גלעד ארדן, קובלנה נגד חה"כ אחמד טיבי, בטענה כי באותו יום "תועד בצלמות המשטרה ממוקמות בהר הבית".

השר הוסיף כי הכניסה להר "לא התרחשה בתקופה שלולה ורגועה ולא נעשתה באופן פרטני ודיסקרטי, אלא באופן מוגן וגלי, מתוך התרסה ברורה בתקופה רגישה וסוערת, לאחר סגירת מתחם ההר בעקבות הפיגוע הנורא שהתרחש שם ... אין שום ספק כי עלייתו של חה"כ טיבי להר הבית, בהיותו מודע לאיסור שקבעה ועדת האתיקה, אשר התבבס על עמדת משטרת ישראל וגורמי הביטחון הנוגעים בדבר, סיינה את שלום הציבור ואת ביטחונו, והיתה עלולה להסייע ולהתסייע אחרים לבצע פעולות אלימות בתגובה, ונעשתה בניגוד מוחלט לטובת המדינה אליה מחויב חבר הכנסת מותקף תפקידו." (ההדגשה במקור)

ביום 28.7.2017 הוגשה נגד חה"כ טיבי קובלנה בעניין דומה גם על ידי מר שי גליק.

התגובה לקובלנות

.3. חה"כ אחמד טיבי מסר לוועדה תגובה מפורטת בה הוא מבקש לדוחות את הקובלנות נגדו.

לגיישתו, "ההחלטה... אשר מטילה איסור על ביקור חברי כניסה במסגד אל-אקצא הינה החלטה בלתי חוקית ככל שהיא נוגעת לחבריו הכנסת העربים והמוסלמים, וזאת בהיותה פוגעת בזכותו החוקתית כמוסלמי לחופש פולחן...". עוד הוסיף כי "מניעת חבר כניסה במסגד, שעה שהמסגד פתוח למתפללים, חייבה להישען על ראיות קונקרטיות המצביעות כי מעצם ביקורו האישי של חבר כניסה פלוני נשקפת סכנה לשלום הציבור וביטחונן המדינה".

חה"כ טיבי ציין כי ההחלטה האוסרת על חברי כניסה להר הבית ניתנה על ידי ראש הממשלה ולא על ידי גורמי הביטחון, וכי "על פי פרטומים תקשורתיים, הנחיתו המקורית של ראש הממשלה נגעה לאיסור כניסה חברי כניסה יהודים בלבד, אך לחצים שהופעלו עליו מצד חברי כניסה מהימין, לרבות שותפיו הקואליציוניים, הם שהובילו אותו לשנות מההחלטה ולהחיל אותה גם על חברי כניסה העربים". עוד הוסיף כי "לא שיקולים שבביטחון" הם שעמדו בבסיס האיסור על כניסה חברי כניסה להר, וכי "ראש הממשלה אין כל סמכות לתת הוראות אופרטיביות המנחות את המשטרה כיצד לפעול, במיוחד בשעסוקין בשיקולי ביטחון".

לבסוף ציין חה"כ טיבי כי הוא דוחה את הטענות המיחסות לביקורו "כוונה של הטרסה", ואף לא צורפה קובלנות השר כל ראייה המUIDה כי נוכחותו במסגד תרומה למתיחות, וכי "עמדתו הפוליטית העקבית והנחרצת... היא נגד נקייה באלים ופגיעה בחפים מפשע – ערבים ויהודים כאחד". לדבריו, "מה שהגביר את המתיחות באותה תקופה הן החלטות האומללות של הדרג המדייני והמשטרתי הבכיר שפצעו בחופש הפולחן של המתפללים המוסלמים...".

ההחלטה הוועדה

.4. ועדת האתיקה עצמה ציינה בעבר כי החלטותיה בעניין כניסה חברי כניסה למתחם הר הבית הן החלטות חריגות, המערבות פגיעה בחופש התנועה ובחופש הדת, ונובעות מהרגשות הרבה של האזרור והחשש מההשלכות הביטחוניות שיכولات להתלוות לכניסית חברי כניסה להר. משכך, שבה הוועדה ובחנה את החלטותיה מעט לעת, ואף הודיעה כי מדובר בהחלטות זמניות במהותן אשר ישנו בהתאם להערכות גורמי הביטחון המוסמכים, שאף הופיעו בפניה. זאת ועוד, החלטתה الأخيرة של הוועדה, שהתקבלה ברוב דעות של חברותיה, ביטלה את האיסור המוחלט על כניסה חברי כניסה לשטח ההר והתיירה לעשות כן בתיאום על המשטרת ובהתאם להנחיותיה.

5. מבחן התוצאה מלמד אמם שכניסתו של חה"כ טיבי להר הבית ולמסגד אל-אקצא לא הביאה למשמעות החשש עליו עמד השר לביטחון הפנים. ואולם, מעת ועדת האתיקה פרסמה את החלטתה, אף אם אינה מקובלת על חלק מחברי הכנסת, על כל חברי הכנסת לכבהה. התעלמות מהחלטות הוועדה תביא לכך שדוקא חברי הכנסת המכבדים את הוועדה הם ש"ייענשו" בכך שתימנע כניסה להר הבית.

6. לאור האמור, סבורים רוב חברי הוועדה כי בכניסתו להר הבית ללא תיאום מראש עם המשטרה הפר חה"כ טיבי את כלל האתיקה שלפיו "חבר הכנסת ישמר על כבוד הכנסת וכבוד חבריה, ינהג בדרך הולמת את מעמדו ואת חובותיו לחבר הכנסת, וימנע משימוש בלתי ראוי בחסיניותו ובזכיותו לחבר הכנסת." בהתאם לסעיף 13(ד)(3) לחוק החסינות, החלטה ועדת האתיקה ברוב דעת להטיל על חה"כ טיבי נזיפה.

7. הוועדה מבקשת להזכיר מראש חברי הכנסת כי מעטה וイルך כניסה להר הבית ללא תיאום מראש עם המשטרה עשויה להוביל להטלת סנקציה חריפה יותר.

8. **דעת מיעוט**
אחד מחברי הוועדה חזר על עמדתו, כפי שנכתבה בדעת מיעוט בהחלטת ועדת האתיקה מיום 1.2.2017, לפיה סוגיות כניסה של חברי הכנסת לאזור המסגד אינה מצויה בתחוםי סמכותה של ועדת האתיקה וכי יש לחזור למצב שבו כניסה של חברי הכנסת לאזור המסגד אינה מוגבלת.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

י.כ.ג.
חבר הכנסת יצמך ג'קנין
יושב ראש ועדת האתיקה